Комунальний заклад

«Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування»

Чернігівської обласної ради

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора КЗ «Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування» ЧОР
_____Вікторія МАЛОФЕЄНКО
«28» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ І ХУДОЖНЄ ОФОРМЛЕННЯ ВИРОБІВ»

Освітньо-професійна програма: «Технології легкої промисловості»

Галузь знань: G Інженерія, виробництво та будівництво

Спеціальність: G15 Технології легкої промисловості

Робоча програма навчальної дисципліни складена на підставі ОПП «Технології легкої промисловості»

Розглянуто та погоджено на засіданні циклової комісії «Технології легкої промисловості»
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова циклової комісії _____ _Марина ХОДЯКОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Чернігів – 2025

1. Опис навчальної дисципліни

Показник	Значення показника
Назва дисципліни	Основи моделювання і художнє оформлення виробів
Характеристика навчальної дисципліни	Освітній компонент, що формує спеціальні компетентності
Освітній компонент	ОК 24
Кількість кредитів - за стандартом - за ОПП (скорочений термін)	 3 3
Кількість годин за навчальним планом: - Загальний обсяг - Лекції - Практичні заняття - Самостійна робота	 90 31 30 29
Метод підсумкового контролю	екзамен
Розподіл - за курсами - за семестрами	 1,2 курси 1, 2, 3 семестри

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- ознайомлення з основними принципами моделювання виробів;
- вивчення основ композиційного утворення та художнього оформлення одягу;
- формування творчої індивідуальності здобувача фахової передвищої освіти;
- виховання бажання експериментувати з різними техніками та матеріалами, прагнення здобувачів освіти до творчого пошуку.

Завдання:

- розкрити основні принципи моделювання, композиційного утворення й види оздоблення одягу;
- сформувати вміння моделювати швейні вироби за ескізом чи світлиною;
- ознайомити здобувачів освіти з різними техніками художнього оформлення одягу та навчити їх виконувати;
- навчити здобувачів освіти застосовувати сучасні і перспективні методи моделювання різних силуетних і об’ємно-просторових форм з урахуванням основних законів композиції та пластичних властивостей матеріалів.

3. Структура навчальної дисципліни

№ п\п	Тема	Всього годин	Кількість годин			
			З них			Самостійна робота
			Лекційні заняття	Семінарські заняття	Практичні заняття	
1	**Основи художнього проектування костюму.**	**45**	**12**	**-**	**14**	**19**
1.1	Мода і промислове проектування одягу.	6	2	-	-	4
1.2	Закономірності композиції костюму.	13	6	-	4	3
1.3	Колір в одязі.	7	1	-	3	3
1.4	Форма одягу пластика фігури людини.	6	1	-	2	3
1.5	Пропорції та співвідношення в костюмі.	6	1	-	2	3
1.6	Зорові ілюзії в одязі.	7	1	-	3	3
2	**Моделювання та художнє оформлення виробів.**	**45**	**19**	**-**	**16**	**10**
2.1	Моделювання та художнє оформлення виробів	11	4	-	3	4
2.2	Художні прийоми формоутворення в моделюванні одягу.	18	8	-	6	4
2.3	Образно-асоціативний підхід до проєктування костюма.	16	7	-	7	2
	Всього годин за курс	**90**	**31**	**-**	**30**	**29**

4. Програма навчальної дисципліни

1. Основи художнього проектування одягу.

1.1 Мода і промислове проектування одягу.

- Виникнення моди. Визначення моди і її основні риси. Визначення основних понять «одяг», «костюм», «культура одягу». Основні завдання моделювання одягу.
- Екологічні проблеми і основні тенденції в сучасному дизайні одягу.

Самостійна робота

- Терміни одягу. Класифікація одягу.
- Вимоги до одягу.
- Призначення і функції сучасного одягу.
- Творчий процес моделювання одягу.

1.2 Закономірності композиції костюму.

- Композиційне формоутворення. Основні поняття. Основні елементи композиції. Закони і правила побудови композиції в одязі.
- Прийоми гармонізації композиції костюма
- Короткі відомості про розвиток силуету. Основні лінії, які визначають силует виробу. Класифікація ліній та їхня характеристика. Лінії основні та другорядні. Естетичне значення ліній. Поєднання ліній в одязі, їхня узгодженість між собою.
- Ритм в одязі: простий рівномірний ритм; пропорційно-послідовний; радіально-променевий.

Практичне заняття №1 Моделювання одягу з різними видами ритму.

- Структурні та фактурні особливості тканин, їхнє використання у моделюванні одягу.

Практичне заняття №2 Моделювання одягу з різними фактурами тканин.

- Оздоблення, його призначення. Види оздоблення. Приклади перевантаження моделей деталями і оздобленням.

Самостійна робота

- Стиль в одязі. Визначення поняття «стиль».
- Виникнення стилю в одязі. Вплив стилю на розвиток моди.
- Характерні риси пластичного, спортивного стилів та стилю «фентезі».

1.3 Колір в одязі.

- Властивості кольорів та їхнє використання в моделюванні. Закономірності поєднання кольорів.

Практичне заняття №3 Розробка моделей та підбір кольорів.

Самостійна робота

- Визначення понять «колір», «спектр».
- Хронологічні та ахроматичні кольори, їхня насиченість і тональність.
- Теплі та холодні кольори.

1.4. Форма одягу та пластика фігури людини.

- Форма одягу та пластика фігури людини.

Практичне заняття №4 Розробка моделей різних форм.

Самостійна робота

- Способи утворення пластичної форми одягу.
- Способи формування матеріалу на фігурі людини.
- Характерні ознаки будови людської фігури, які визначають її пластику.

1.5 Пропорції і співвідношення в костюмі.

- Пропорції і співвідношення в костюмі. Поняття про пропорції в композиції одягу. Види пропорцій.

Практичне заняття №5 Розробка моделей з різними пропорціями.

Самостійна робота

- Пропорції жіночої фігури.
- Масштаб, масштабність – важливі засоби гармонії одягу.
- Відношення і пропорційні закономірності в костюмі.

1.6. Зорові ілюзії в одязі.

- Зорові ілюзії в одязі.

Практичне заняття №6 Розробка моделей з різними зоровими ілюзіями.

Самостійна робота

- Особливості зорового сприйняття.
- Властивості зорових ілюзій у моделювання одягу.
- Ілюзії зміни форми.

2. Моделювання і художнє оформлення виробів.

2.1 Моделювання та художнє оформлення виробів

- Принципи моделювання та художнього оформлення жіночого верхнього одягу. Асортимент жіночого верхнього одягу.
- Принципи моделювання одягу і художнього оформлення жіночого легкого одягу. Асортимент жіночої легкого одягу.

- Принципи моделювання одягу і художнього оформлення чоловічого одягу. Тенденції розвитку чоловічого одягу.
- Особливості моделювання одягу для різних вікових груп.

Практичне заняття №7 Розробка моделей для різних вікових груп.

<u>Самостійна робота</u>

- Поділ одягу на асортиментні групи за призначенням.
- Асортимент верхнього одягу.
- Асортимент одягу групи «сукня-костюм».
- Багатофункціональний одяг. Утворення нових видів асортименту.

2.2 Художні прийоми формоутворення в моделюванні одягу

- Методи формоутворення одягу.
- Розробка форми одягу методом наколки.
- Створення різноманітних форм і деталей муляжним методом
- Моделювання форми від куска, варіанти моделювання.

Практичне заняття №8 Створення моделей за допомогою цілого куска тканини.

- Утворення форми за допомогою прямого крою.

Практичне заняття №9 Створення моделей за допомогою прямого крою.

- Криволінійний крій, його використання для утворення форми одягу.
- Формоутворення за допомогою виточок та інших засобів.

Практичне заняття №10 Створення моделей за допомогою криволінійного крою.

<u>Самостійна робота</u>

- Комбінаторні методи формоутворення.
- Модульний метод проєктування.
- Метод деконструкції.
- Комбіновані способи формоутворення одягу.

2.3 Образно-асоціативний підхід до проєктування костюма.

- Особливості творчого процесу. Джерела творчості. Види джерел творчості.

- Вивчення джерел творчості з метою їх трансформації в нові лінії та форми одягу.
- Проєктування окремих виробів, комплектів та ансамблів
- Проєктування виробів на базі однієї конструктивної основи.

Практичне заняття №11 Розробка колекції виробів на одній конструктивній основі

- Типи колекцій одягу.
- Особливості проєктування колекцій різних типів.

Практичне заняття №12 Візуалізація творчого задуму. Створення колажу.

Практичне заняття №13 Проєктування колекції будь-кого типу.

<u>Самостійна робота</u>

- Фактори гармонізації і структура колекції.
- Етапи художньої творчості.

5. Тематичний план

№ теми	Кількість годин на тему	Назва теми	Кількість годин на заняття	№ заняття	Назва теми заняття
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
I семестр					
1	**26**	**Основи художнього проектування костюму**			
1.1	2	Мода і промислове проектування одягу	1	1	Виникнення моди. Визначення моди і її основні риси. Визначення основних понять «одяг», «костюм», «культура одягу». Основні завдання моделювання одягу.
			1	2	Екологічні проблеми і основні тенденції в сучасному дизайні одягу.
1.2	10	Закономірності композиції костюму.	1	3	Композиційне формоутворення. Основні поняття. Основні елементи композиції. Закони і правила побудови композиції в одязі.
			1	4	Прийоми гармонізації композиції костюма.
			1	5	Короткі відомості про розвиток силуету. Основні лінії, які визначають силует виробу. Класифікація ліній та їхня характеристика. Лінії основні та другорядні Естетичне значення ліній. Поєднання ліній в одязі, їхня узгодженість між собою.
			1	6	Ритм в одязі: простий рівномірний ритм; пропорційно-послідовний; радіально-променевий.
			2	7-8	***Практичне заняття* №1** Моделювання одягу з різними видами ритму
			1	9	Структурні та фактурні особливості тканин, їхнє використання у моделюванні одягу.
			2	10-11	***Практичне заняття* №2** Моделювання одягу з різними фактурами тканин.

			1	12	Оздоблення, його призначення. Види оздоблення. Приклади перевантаження моделей деталями і оздобленням.
1.3	4	Колір в одязі	1	13	Властивості кольорів та їхнє використання в моделюванні. Закономірності поєднання кольорів.
			3	14-15-16	***Практичне заняття* №3** Розробка моделей та підбір кольорів.
II семестр					
1.4	3	Форма одягу та пластика фігури людини	1	17	Форма одягу та пластика фігури людини.
			2	18-19	***Практичне заняття* №4** Розробка моделей різних форм.
1.5	3	Пропорції і співвідношення в костюмі.	1	20	Пропорції і співвідношення в костюмі. Поняття про пропорції в композиції одягу. Види пропорцій.
			2	21-22	***Практичне заняття* №5** Розробка моделей з різними пропорціями.
1.6	4	Зорові ілюзії в одязі.	1	23	Зорові ілюзії в одязі.
			3	24-25-26	***Практичне заняття* №6** Розробка моделей з різними зоровими ілюзіями.
2	**35**	**Моделювання та художнє оформлення виробів**			
2.1	7	Моделювання та художнє оформлення виробів	1	27	Принципи моделювання та художнього оформлення жіночого верхнього одягу. Асортимент жіночого верхнього одягу.
			1	28	Принципи моделювання одягу і художнього оформлення жіночого легкого одягу. Асортимент жіночої легкого одягу.
			1	29	Принципи моделювання одягу і художнього оформлення чоловічого одягу. Тенденції розвитку чоловічого одягу.
			1	30	Особливості моделювання одягу для різних вікових груп.
			3	31-32-33	***Практичне заняття* №7** Розробка моделей для різних вікових груп.

III семестр					
2.2	14	Художні прийоми формоутворення в моделюванні одягу	1	1	Методи формоутворення одягу.
			2	2-3	Розробка форми одягу методом наколки.
			1	4	Створення різноманітних форм і деталей муляжним методом
			1	5	Моделювання форми від куска, варіанти моделювання.
			2	6-7	***Практичне заняття* №8** Створення моделей за допомогою цілого куска тканини.
			1	8	Утворення форми за допомогою прямого крою.
			2	9-10	***Практичне заняття* №9** Створення моделей за допомогою прямого крою.
			1	11	Криволінійний крій, його використання для утворення форми одягу.
			1	12	Формоутворення за допомогою виточок та інших засобів.
			2	13-14	***Практичне заняття* №10** Створення моделей за допомогою криволінійного крою.
2.3	14	Образно-асоціативний підхід до проєктування костюма.	1	15	Особливості творчого процесу. Джерела творчості. Види джерел творчості.
			1	16	Вивчення джерел творчості з метою їх трансформації в нові лінії та форми одягу.
			2	17-18	Проєктування окремих виробів, комплектів та ансамблів
			1	19	Проєктування виробів на базі однієї конструктивної основи.
			3	20-21-22	***Практичне заняття* №11** Розробка колекції виробів на одній конструктивній основі
			1	23	Типи колекцій одягу.
			1	24	Особливості проєктування колекцій різних типів.
			1	25	***Практичне заняття* №12** Візуалізація творчого задуму. Створення колажу.
			3	26-27-28	***Практичне заняття* №13** Проєктування колекції будь-кого типу.

6. Перелік компетентностей відповідно ОПП «Технології легкої промисловості»

Загальні компетентності:

- ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

- СК1 Здатність використовувати набуті знання для вирішення професійних задач.
- СК 4 Здатність організовувати заходи, спрямовані на покращення результатів власної діяльності і роботи інших.
- СК5. Здатність визначати оптимальні технології виготовлення продукції/виробів легкої промисловості.
- СК9. Здатність здійснювати раціональний підбір матеріалів та комплектуючих для виготовлення продукції/виробів з урахуванням сучасних технологій та розвитку моди.
- СК 15 Здатність до зображення постаті людини, моделей одягу, застосовуючи знання кольорознавства.
- СК 16 Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів легкої промисловості.

7. Перелік результатів навчання відповідно ОПП «Технології легкої промисловості»

Результати навчання:

- РН 2 Дотримуватись затверджених інструкцій з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.
- РН 3 Володіти навичками професійної діяльності, що забезпечують кваліфіковану участь у вирішенні виробничих питань, на всіх етапах проєктування виробів легкої промисловості.
- РН 7 Виконувати розрахунки та відтворювати прийоми моделювання для розробки виробів легкої промисловості за типовими методиками.
- РН8. Знаходити вирішення спеціалізованих задач, які пов'язані з проєктуванням, конструюванням та технологією виготовлення виробів легкої промисловості.

8. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Основи моделювання і художнє оформлення виробів»

для підготовки фахових молодших бакалаврів
за спеціальністю G15 «Технології легкої промисловості»

Рівень навчальних досягнень здобувачів освіти	**Бали**	**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти**
Незадовільно	2	Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу: визначає роль та завдання навчальної дисципліни у роботі за спеціальністю, має поверхневі знання про класифікацію одягу і вимоги до нього, розрізняє матеріали та інструменти для моделювання, особливості їх підбору та не усвідомлено виконує окремі елементи практичних завдань. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
Задовільно	3	Здобувач освіти на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює навчальний матеріал: визначає роль та завдання навчальної дисципліни у роботі за спеціальністю; має уявлення про класифікацію одягу, але допускає помилки у визначеннях; знає вимоги до одягу, але не завжди правильно визначає їх до конкретної моделі; розробляє прості моделі одягу, без ускладнюючих елементів і з допомогою викладача; при доборі матеріалів, кольору, тканини та оздоблення припускається значних помилок; моделюючи одяг, допускає помилки, які важко усунути. Здатний дати визначення понять, але при цьому допускає помилки. Виконує практичні завдання в неповному обсязі з частковою допомогою викладача. Недостатньо обгрунтовано аналізує і порівнює інформацію. Не усвідомлено користується технічною та довідковою інформацією При відповіді і виконанні практичних завдань припускається помилок, які самостійно виправити не може.
Добре	4	Здобувач освіти самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал: визначає роль та завдання навчальної дисципліни у роботі за спеціальністю; знає характеристику одягу, його різновиди ти вимоги; в основному засвоїв види одягу та його призначення; вміє добирати крій, форму, силует, пропорції, матеріали, вид оздоблення, колір для моделі відповідно до заданої статури; розробляючи моделі одягу, допускає помилки у художньому оформленні, які легко виправляє; в основному оволодів

		методикою моделювання і вміє моделювати одяг певного призначення; знає напрями сучасної моди. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію і робить висновки. Відповідь здобувача освіти в цілому правильна, логічна та достатньо обгрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультативною допомогою викладача. Достатньо усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити. Виявляє творчий інтерес до обраної професії.
Відмінно	5	Здобувач освіти володіє глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями навчального матеріалу в повному обсязі: визначає роль та завдання навчальної дисципліни у роботі за спеціальністю; знає характеристику одягу, його різновиди ти вимоги; засвоїв види одягу та його призначення; вміє добирати крій, пропорції, форму, силует, матеріали, вид оздоблення, колір для моделі відповідно до заданої статури та вікових особливостей; самостійно виконує моделювання; розробляє моделі одягу різного призначення; знає напрями сучасної моди. Відповідь здобувача освіти повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робить аргументовані висновки. Здобувач освіти правильно й усвідомлено застосовує всі види документації в межах навчальної програми. Може самостійно розробляти окремі її види. Самостійно, правильно, в повному обсязі виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно складеним планом. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної спеціальності.

9. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи моделювання і художнє оформлення виробів» здобувачі фахової передвищої освіти повинні:

знати:

- основні відомості про одяг та вимоги до нього, назви елементів одягу (типи рукавів, комірів та вирізів горловини, кишень, манжетів, застібок тощо);
- класифікацію видів та методів моделювання;

- класифікацію видів декоративного оздоблення одягу та основні тенденції художнього оформлення жіночого та дитячого одягу;
- художні прийоми формоутворення в моделюванні одягу;
- закони і принципи моделювання та оздоблення виробів.

вміти:

– спираючись на отримані знання та використовуючи довідникову літературу, виконувати моделювання за ескізом чи фотографією на основі кресленика швейного виробу;

– спираючись на отримані знання та довідникову літературу, виконувати різні види художнього оформлення одягу;

– спираючись на отримані знання, вміти створювати ансамбль одягу із застосуванням відповідного оформлення одягу;

- виконувати різнопланові композиції, продемонструвати знання проектних методик теоретичної та практичної роботи;

- продемонструвати теоретичні і експериментальні навички врахування властивостей, структури різних матеріалів (тканин, трикотажу, шкіри, хутра тощо) при проектуванні та моделюванні виробів.

10.Методи контролю результатів навчання

Поточний контроль:

- усне опитування;
- активність роботи на заняттях;
- виконання практичних робіт;
- виконання інтерактивних вправ;
- виконанная завдань самостійного опрацювання;
- індивідуальні завдання, а саме: презентації, тести, графічні роботи.

Проміжний контроль:

- проведення контрольних тестів/робіт;
- тематичне оцінювання;
- виконання практичних робіт;
- робота в малих групах.

Підсумковий контроль:

- семестрове оцінювання;
- річне оцінювання;
- екзамен.

11. Методи навчання

- лекції, бесіди, пояснення;
- практичний показ/демонстрація;
- навчання з навчально/методичною літературою;
- дослідницький пошук за темами навчальної дисципліни;
- відеоконференції;
- онлайн-заняття на платформах Google Classroom, Meet, Zoom при дистанційному/змішаному навчанні;
- практичні заняття.

12. Методичне забезпечення

- конспект лекцій;
- інструкції до практичних занять;
- презентації;
- відеоролики;
- розроблені тести опитування;
- інтернер-ресурси;
- методичні посібники;
- власні напрацювання
- розроблені матеріали по курсу, які містяться в електронній бібліотеці ЧВПУ ПО.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Обладнання:

1) Персональний комп'ютер.
- AMD Athlon II X2 250/3GHz, 3GB – 1 шт. (ПК викладача).
2) Ноутбук Lenovo G585 / 20137, DualCore AMD E-300/1.3GH**z**, 4GB
3) Периферійні пристрої:
- Мультимедіапроектор ViewSonic PJD5234L

Манекен, набір лекал, швейні інструменти.

Програмне забезпечення:

- для перевірки знань Google форми та онлайн-конструктор тестів Online Test Pad, LearningApps.org, Дошка Padlet, Kahoot!
- єдина корпоративна/освітня платформа Google Workspace for Education;

14. Рекомендована література

1. Головіна М. В. Сучасне оздоблення одягу / М. В. Головіна, В. М. Михайлець, В. М. Ямпольська. — Київ, Техніка, 1977. — 152 с
2. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу: навч. посібн. / М.В. Колосніченко, Л.І. Зубкова, К.Л. Пашкевич та інші. Київ: ПП «НВЦ «Профі», 2014. 386 с
3. Зимогляд Н.С., Рябчиков М.Л. Проектування швейних виробів в моделях: Навчальний посібник. – Х.: ZЁБРА, 2011. – 162 с.
4. Колосніченко М.В., Процик К.Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу.: Навчальний посібник. - К.: КНУТД, 2011. - 238 с.: - Бібліогр.: 227 с. - бібліогр. назв 52.: іл. 189. - Укр. мовою.
5. Куратова М.Г. Дизайн костюма: історичний огляд, персоналії, сучасний дизайн. : Навчально-методичний посібник. – Харків 2015
6. Мамус Г.М., Терещук Г.В. Моделювання одягу: навч.-метод. посіб. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. 68 с
7. Пашкевич К.Л. Проектування тектонічних форм одягу з урахуванням властивостей тканин: монографія. К.: ПП «НВЦ «Профі», 2015. 364 с
8. Пухальська А. П. та ін. Конструювання одягу : практичний посібник / А. П. Пухальська, Р. П. Павловський, Є. Я. Борецька. — К. : Вища школа, 2009. — 207 с.
9. Удод Г.С., Прусак О. В., Прусак В. Ф. Екологічний аспект в дизайні середовища. Львів: УкрДЛТУ, 2002. 153 с.

15. Інформаційні ресурси

1 Платформа Google-клас [Електронний ресурс] – Режим доступу: **https://drive.google.com/drive/folders/17xCfVGNAI9wC_n1N5KV7cnAPL9Hzs9CF?usp=drive_link**

2 Google диск [Електронний ресурс] – Режим доступу: **https://classroom.google.com/u/0/c/NjI0ODc1NzAzNjA1**